

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת וילך - יום כיפור

אבל היכן הכסף?

מסופר על ילד שירד מהדרך, זלזל בתורה ובמצוות בכלל ובהנחת תפילין. הוא אמר לאביו שהוא רוצה לנסוע לחו"ל ושאל האם הוא יכול לעזור לו במימון הכספי? אמר לו אביו: "אין בעיה, אך תנאי אחד הוא לי שתניח תפילין יום יום!" הבטיח הבן לאביו שהוא יניח יום יום. אמר לו אביו שלא ידאג, עד שיגיע לחו"ל הוא יעשה העברה לחשבון, אך הדגיש לו שוב שלא יישכח להניח תפילין, שכן זה חלק מהתנאי. הבן הבטיח לאביו שוב ואין לו מה לדאוג, וטס לחו"ל. לאחר כמה ימים, הבן מתקשר אל אביו ואומר: "אבא, עדיין לא נכנס לי שום כסף לחשבון, ואני צריך דחוף כסף" אמר לו אביו: "אתה מניח תפילין?" אמר לו: "אבא, בטח ודאי הבטחה זו הבטחה". ענה לו אביו: "אל דאגה! אשתדל להעביר אליך בזמן הקרוב..." לאחר יומיים נוספים מתקשר הבן אל האב ושאלתו בפיו - מדוע עדיין לא נכנס אליו הכסף? הוא כבר הספיק ללוות כסף מחברים ואינו יודע מה לעשות? שאל אותו אביו: "האם אתה מניח תפילין?" ענה לו הבן: "ודאי אבא, הסכם זה הסכם, אך משום מה עדיין אינך מעביר אלי את הכסף?" אמר לו האב: "אל דאגה עוד היום אלך לבנק ותקבל את הכסף, רק אל תשכח להניח תפילין!" "בסדר, רק תביא את הכסף..." לאחר עוד יום שוב מתקשר אל אביו... אמר האב לבנו: "הנחת היום תפילין?" "ודאי, אך מה עם הכסף?" אמר לו אביו: "בדיוק איך שבאתי הבנק נסגר, אני מקווה שעד מחר הכסף יהיה בחשבון. רק תזכור להניח תפילין!" הבן אמר לעצמו איזה אבא נודניק, טוב, בסדר רק שהכסף ייכנס בינתיים. אך משום מה האב לא הכניס לבנו את הכסף ואף הפסיק לענות לו לטלפון. ראה כך הבן ובליט ברירה הפסיק את הטיוטל באמצע והוצרך לחזור חזרה לארץ עם כיסים ריקים שכן לא יכול היה לקנות

מסופר על ילד שירד מהדרך, זלזל בתורה ובמצוות בכלל ובהנחת תפילין. הוא אמר לאביו שהוא רוצה לנסוע לחו"ל ושאל האם הוא יכול לעזור לו במימון הכספי? אמר לו אביו: "אין בעיה, אך תנאי אחד הוא לי שתניח תפילין יום יום!" הבטיח הבן לאביו שהוא יניח יום יום. אמר לו אביו שלא ידאג, עד שיגיע לחו"ל הוא יעשה העברה לחשבון, אך הדגיש לו שוב שלא יישכח להניח תפילין, שכן זה חלק מהתנאי. הבן הבטיח לאביו שוב ואין לו מה לדאוג, וטס לחו"ל. לאחר כמה ימים, הבן מתקשר אל אביו ואומר: "אבא, עדיין לא נכנס לי שום כסף לחשבון, ואני צריך דחוף כסף" אמר לו אביו: "אתה מניח תפילין?" אמר לו: "אבא, בטח ודאי הבטחה זו הבטחה". ענה לו אביו: "אל דאגה! אשתדל להעביר אליך בזמן הקרוב..." לאחר יומיים נוספים מתקשר הבן אל האב ושאלתו בפיו - מדוע עדיין לא נכנס אליו הכסף? הוא כבר הספיק ללוות כסף מחברים ואינו יודע מה לעשות? שאל אותו אביו: "האם אתה מניח תפילין?" ענה לו הבן: "ודאי אבא, הסכם זה הסכם, אך משום מה עדיין אינך מעביר אלי את הכסף?" אמר לו האב: "אל דאגה עוד היום אלך לבנק ותקבל את הכסף, רק אל תשכח להניח תפילין!" "בסדר, רק תביא את הכסף..." לאחר עוד יום שוב מתקשר אל אביו... אמר האב לבנו: "הנחת היום תפילין?" "ודאי, אך מה עם הכסף?" אמר לו אביו: "בדיוק איך שבאתי הבנק נסגר, אני מקווה שעד מחר הכסף יהיה בחשבון. רק תזכור להניח תפילין!" הבן אמר לעצמו איזה אבא נודניק, טוב, בסדר רק שהכסף ייכנס בינתיים. אך משום מה האב לא הכניס לבנו את הכסף ואף הפסיק לענות לו לטלפון. ראה כך הבן ובליט ברירה הפסיק את הטיוטל באמצע והוצרך לחזור חזרה לארץ עם כיסים ריקים שכן לא יכול היה לקנות

פעמים שהאדם מקבל על עצמו קבלות בשביל לקבל שנה טובה ומוצלחת, אך משום מה עדיין אין לו סייעתא דשמיא והוא שואל ומתלונן בתוך ליבו מדוע לא הולך לו? מדוע כל מה שהוא נוגע בו נהרס ומתקלל? ועוד הוא בא בתרעומת כלפי ה' יתברך. אלא שהוא שכח שאת הבטחותיו הוא לא קיים.. הוא קיבל על עצמו קבלות אך בפועל לא יישם אותן כלל. על האדם לדעת, המבחן האמיתי של האדם מתחיל מיד במוצאי יום כיפור...

גמר חתימה טובה!!!
ושבת שלום ומבורך!!!

פניני "אור החיים" הקדוש

לדבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

ויקרא משה ליהושע... כי אתה תבוא את העם הזה אל הארץ [ל"א ז']

שואל ה"אור החיים" הקדוש - מדוע כתוב בפסוק "כי אתה תבוא" הרי היה צריך לכתוב "כי אתה תביא"?

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - מכיוון שבאמת הקב"ה הוא המביא את עם ישראל לארץ ישראל ולא יהושע אלא שהוא שליחו של הקב"ה להכניסם לארץ, לכן נאמר "תבוא" יחד עם. ובשביל שלא יבואו עוד אחרים וירצו להיות כיהושע להנהיג ולהכניס את ישראל לארץ ישראל, שכן הנה נאמר בפסוק: "תבוא" יחד עם נאמר בהמשך בסוף הפרשה [פ' כ"ג] "כי אתה תביא" שרק ביהושע תלוי כניסת עם ישראל לארץ ישראל ולא יחד עם אחרים.

הרי לנו שעל האדם תמיד לדעת שהכל הוא מאיתו יתברך והוא לבדו עשה עושה ויעשה לכל המעשים ואנו רק השליחים שלו יתברך. וכאשר האדם תולה זאת בכוחו ועוצם ידו הרי שאין ה' יתברך יעזור לו והוא יפסיד הכל..

על - פרקי אבות פנינים מופה"ס "זרע שמשון"

ו"תולדות שמשון"

חלק ז'

לדבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א

"הם אמרו שלושה דברים. רבי אליעזר אומר, יהי כבוד תלמידך [חברך] חביב עליך כשלך, ואל תהי נוח לכעוס. ושוב יום אחד לפני מיתתך. והוי מחמם כנגד אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא תכוה, שנשיכתן נשיכת שועל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש"

תלמידי ר' אליעזר שאלו אותו וכי אדם יודע מתי הוא ימות בשביל שידעו מתי לחזור בתשובה? על כך השיב ר' אליעזר כל שכן כאשר יש לו ספק אם ימות למחר שיש לו לעשות תשובה ואם לא ימות ויחיה הרבה זמן כל שכן שתשובתו תהיה מקובלת יותר והיצר הרע יהיה חייב לכבדו שהרי הקב"ה מכבדו ונותן לו חיים.

עוד הסבר מסביר הרב שהיה לתנא לומר שיחזור כל יום בבוקר בתשובה שמא ימות באותו יום, אלא שיש המסבירים שעל אותו היום שעשה בו עבירה הרי שמיתתו מכפרת על אותו היום, אך במה שחטא יום קודם לכן, אי אפשר שהמיתה תכפר על כך, הואיל ומספיק למיתה שתכפר על אותו היום שמת בו. לכן אמר כאן התנא "שוב יום אחד לפני מיתתך".

פאנק אי"ת' כשבוז פכא

יהי רצון שזכותנו של בעל ה"אור החיים" הקדוש ובעל ה"זרע שמשון" ו"תולדות שמשון" תעמוד לחיים ברוך בן שרה פעשא לברכה והצלחה בכל העניינים, ולבריאות איתנה.

שערי הלכה

מאת הרב ינון ראובן שליט"א

ואם הוא נמצא בזמן בין השמשות (בתוך 13.5 דקות אחר השקיעה, דלאחר מכן כבר מותחיל זמן צאת הכוכבים) נחלקו הפוסקים אם יוכל לברך על הטלית (ע' משנ"ב ס' יח' סק' ז' שהביא בזה מחלוקת שבספר מטה אפרים מחמיר בזה שלא יברך, ומתנגד"א גראה וכן פסק בדה"ח שיכול לברך בביה"ש עד צה"כ, וטעמו משום שבציצית עד זמן צה"כ זה זמן ציצית שהכל תלוי בראיה דבציצית כתוב "וראיתם אותו" משמע כל זמן שיכול לראות ועדיין לא החשיך לגמרי. ובחזו"ע (שם) כתב שבביה"ש יתעטף בלא ברכה, אך מי שמברך אין מזניחים אותו. משום שיש כאן בביה"ש ספק ספיקא א. דלדעת ר' יוסי מותחיל זמן ביה"ש רק אחר שנגמר זמן ביה"ש של ר' יהודה וקודם לכן עדיין יום, ומעיקר הדין ההלכה כר' יוסי, ועוד שלדעת הרא"ש שחולק על הרמב"ם כסות יום שלובש בלילה חייב בציצית גם בלילה, ועוד שבש"ת מהר"ל (הביאו המשנ"ב) כתב שעד זמן צאת הכוכבים הוא זמן ציצית דכ' וראיתם אותו שהכל תלוי בראיה ועדיין לא החשיך).

ואם הוא מסופק אם היתה שקיעה והגיע זמן בין השמשות גראה דבוודאי יוכל לברך (משנ"ב שם)

עיטוף בטלית בתפילות היום

א. נוהגים להתפלל כל תפילות יוה"כ מעוטפים בטלית ואף בליל יוה"כ (הב"י ס' יח'), והרמ"א בס' יח' ס' א', שו"ת הרידב"ז (ח"ד ס' רמד') והטעם לזה כדי להדמות למלאכים שמעוטפים לבנים (ב"ח ס' יח', ומשנ"ב (שם סק' ו')) וגם כדי שיתפלל עם הטלית בכזונה ויעמוד באימה ובריאה (שו"ת הרידב"ז שם, חזו"ע (ימים נוראים עמ' רסא)). ובלילה של מוצאי יוה"כ לא יסירו עד אחר תפילת ערבית של מוצאי יוה"כ (משנ"ב שם).

ב. צריך להתעטף בטלית מבעוד יום דהיינו לפני שקיעת החמה של כניסת הצום כדי שיוכל לברך עליה "להתעטף בציצית" בלי שום פקפוק, אבל אם איחר להתעטף עד הלילה אחר צאת הכוכבים, יתעטף בציצית ללא ברכה (מכיון שלילה לאו זמן ציצית, ושנא ההלכה כרמב"ם שסובר שכל סוגי הבגדים פטורים בלילה אף אם הוא כסות יום. ב"י ס' יח', ורמ"א ס' יח' ס' א' בשם התשב"ץ, משנ"ב ס' יח' סק' ז', חזו"ע (שם עמ' רסב)).

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג' עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות

"יפה נוף"

או במס' 052-7151420

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

מי שהדליק אור בשבת בטעות, מה תשובתו וכפרתו?
אדם שחילל שבת בשוגג, אפילו באיסור דרבנן, צריך לעשות תשובה, דהיינו שיתוודה על שחטא, ויקבל עליו להשגיח על עצמו שלא יקרא לו דבר זה פעם נוספת. ובנוסף צריך הוא כפרה על חטאו (שלד', משנ"ב סקע"ז) אומנם יש חילוק בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן, שאדם שעבר בשוגג על איסור דאורייתא, צריך להתענות מ' יום, ובנוסף יתן צדקה שיעור ערכו של כבש או עז בן יומו, כפי המחיר הזול שניתן למצא. (לאחר בדיקה נמצא מחיר כבש כזה כארבע מאות ₪) ואת התעניות יכול לפדות בממון. (רמ"א שלד', כו', ומשנ"ב סק"פ) ובעבור כל יום יתן שיעור סעודה אחת (כה"ח סקקנ"ב) כך שאם נשער כל סעודה בלחמניה ושקית שוקו, נמצא עבור כל יום לא פחות משישה ₪. ועשיר או בעל אמצעים, יתן כפי עושרו ויכולתו (רמ"א י"ד קפה"ד). בנוסף צריך שיכתוב על פינקס (אפילו דיגיטלי, במחשב או באימייל) שחייב חטאת, כך שכשיבנה ביהמ"ק במהרה בימינו, ידע שצריך

להביא קרבן חטאת על חטאו. (מ"א שלד', סקל"ג). ומהנכון שיאמר פרשת חטאת, ויבין מה הוא אומר, וע"י זה הוי כאילו הקריב קרבן חטאת. (משנ"ב סק"פ). ואם עבר על איסור דרבנן (כגון הדלקת נורת לד, או פתח מקרר שלא העבירו למצב שבת שהם איסור דרבנן להרבה פוסקים, וכן אם טילטל מוקצה) אם עשה זה בשוגג די ביום אחד של תענית, ואם במזיד די בשלוש ימים של תענית (כה"ח סקקל"ט) ובספר שמירת הלשון (שער התבונה פ"ב) הביא איגרת הגר"א שראוי לאדם לייסר עצמו ע"י שיתרגל לשתוק, ובה ירסן תאוותיו, ומועיל יותר מכל תעניות וסיגופים שבעולם. (וכעין זה ג"כ במשנ"ב תקע"א סק"ב, אולם מבואר בבאיה"ל דכל זה רק כאשר אין הוא מחוייב בתענית, אלא שבא לסגף את עצמו. אך כאשר מחוייב בתענית לדוגמה ביום יורצאיט של הוריו, לא מהני תענית דיבור לפדיית התענית). וכתב הגאון ר' שלמה זלמן אויירברך זצ"ל (הוב"ד בשלחן שלמה שלד', סקכ"ו) שעל החוטא להתחזק באמונה שלימה שהקב"ה מוחל וסולח לשבים אליו, ויתן תודה לה' על שנתן לו הזדמנות להתנקות מחטאו.

חדש! קו ישר ליצורי הרב מנשה מורנו שליט"א 0733211828

להקדשה ותמיכה בהוצאת העלון - 052-7151420

פניני האלשיך הקדוש

מאת הרב אלחנן ראובן שליט"א

לרבינו הקדוש רבי משה ב"ר חיים אלשיך זיע"א

חלק ג'

ויקח החכם דברים אלה וידע כי את אשר יאהב ה' יוכיח, ועל כן לא רק שלא יקוץ בייסורין, אלא ישמח שהקב"ה הפץ למרקו, וכמשל הרופא שנותן סמים מרים לרפאות החולה. ואומנם לימדונו חז"ל כי השב מאהבה זדונות נהפכים לו לזכויות, ואדרבה לפי זה ירויח לא רק את המצוות, אלא שלא יהיה צורך למרק העוונות. ותשובה מאהבה הינה מבוארת בספרי המוסר בקדמונו. זכנו ה' לשוב בתשובה שלימה לפניו מאהבה אמיתית. שנה טובה גמר חתימה טובה (אמן)

זה לשון האלשיך הקדוש בפרשתנו "והנה למדנו פה שורש גדול להשיב נפש המתחיל לשוב בתשובה, כי יראה מיד ייסורין באין עליו. כי אשר דעה חסר, יקוץ ויאמר האם זו שכר התשובה, כי טרם שובי שליו הייתי בביתי ורענן בהיכלי, ובהחילי לשוב יצר לי.

אך זה דרכו יתברך כאשר הרופא לא יצוה להקז ולתת ההקזה והרקות מרות לחולה עד אשר יחפוץ החולה להרפא לנקות חלאת גופו להחלימו. כן הוא יתברך לא ימרק חלאת חולי הנפש עד יתחיל לשוב" עכ"ל (ודבריו יפים לימים אלה.

הורים שואלים...

מאת הרב אבישי ת. שליט"א

שלום וברכה, יש לי בת בגיל 9 עם תלות בחברה אחרת, היא כל הזמן מזכירה רק אותה ומדברת רק עליה, בכיתה היא לא מוכנה לשבת ליד שום ילדה אחרת, מה ניתן לעשות?

נב. רציתי לציין שאני ובעלי לא כ"כ מסתדרים בלשון המעטה...

תשובה: מהי אישיות תלותית? אישיות תלותית (Dependent Personality Disorder) שייכת ל"אשכול החרדה" וכ-27% מן האוכלוסייה סובלים מדפוס אישיות זה! ללא הבדל בין המינים. התסמין הבולט ביותר באישיות תלותית הוא באופן פרדוקסלי חרדה עמוקה הקשורה לפיתוח יחסים קרובים עם הזולת, שכן כל קירבה מהווה פוטנציאל לפרדה ולנטישה. אדם המאופיין באישיות תלותית סובל מחרדה, מתחושה של חוסר אונים ופאסיביות, וכאשר יהיה בקשר קרוב עם אדם אחר ישליך עליו את כל יהבו ויהפוך את הקשר עימו לטעם לחייו. אנשים אלה נוטים לתפוס את האנשים הקרובים אליהם כסיבה העיקרית לקיומם, זאת משום שאינם רואים את עצמם כמסוגלים להסתדר לבד או כראויים לחיים משמעותיים משל עצמם.

אז מה ניתן לעשות?

נראה מקצת הסיפור שסיפרת, שאת ובעלך לא מסתדרים כ"כ, ביתך מפתחת חרדה עמוקה שאולי הסיבה שאינכם מסתדרים זה בגללה. ומכיוון שכן ע"י התלות בחברה זה עוזר לה להירגע, לכן מומלץ קודם כל שתלכו שניכם להנחיית הורים אצל בעל מקצוע מוסמך לפני הטיפול בילדה. בינתיים לא מומלץ לנתק אותה מחברתה, ההפך התלות הזאת גורמת לה להישאר בטוחה בעצמה. בהמשך תראו האם הדבר מחמיר או שלא? במידה והדבר מחמיר ללא קשר, עליכם לפנות ליעוץ מקצועי ממוקד בטיפול בילדה.

הרב אבישי ת. יו"ר מרכז צמיחה לשאלות | הגרות - משרד 02-630-70-90 | mta665417@gmail.com

משכן הבית היהודי

מהו הבסיס למריבות?

מאת הרב אברהם שהרנבי שליט"א

חלק ב'

מערכת היחסים בין אדם להוריו המבוססת על כיבוד הורים אינה משתנה בעקבות הנישואין ולא צריכה להשתנות, אלא שהתלות הנפשית שלו בהם צריכה להיפסק, מכיוון שהוא מוכרח להיות עצמאי בשביל עצמו ובשביל משפחתו החדשה שמתחילה להיבנות.

כדי שבני זוג יוכלו להתחתן עם בני זוגם ולא עם הוריו של בן הזוג, חייב כל אחד מבני הזוג להשתחרר מתלותו בהוריו ולפתח אחריות ומחויבות מוחלטת לבן הזוג החדש.

במצוות כיבוד הורים, גם כאנשים נשואים, אנחנו חוזרים ומתרגלים יכולת הכנעה וקבלה, יכולת לקבל דעה, דרך או החלטה שונה משלנו. כשאני למוד ענווה וסובלנות ומיומן במלאכת הכיבוד, בוודאי אכנס לזוגיות בלי קושי ואכבד גם את רצונו ודעתו של בן / בת הזוג, אדע לדאוג ל"עולם הזה" שלו, ואדע גם שאין צורך בהתערבות שלי ב"עולם הבא" שלו.

הרב אברהם שהרנבי שליט"א יו"ר מרכז "ביתא" -

לייצור ותגובות 058-7211235

לע"נ ישראל בן גאולה
 ת.נ.צ.ב.ה.

פיסטוקס
 רדד הפסטה 37

אופטיקה ראה טובה
 מחירים שאי אפשר לפרסם, משקפי ראה החל מ 149 ש"ח בלבד!
 משקפי מותגים לילדים ב 199 ש"ח בלבד!
 כמו כן משקפי מולטיפוקל במחירים שאי אפשר לפרסם!
 רח' נג'ארה 37, ים-
 לתיאום בדיקת ראה 02-6521859

לשכת הסת"ם
 סוכן ובית הוראה לענייני סת"ם
 רח' הרב פרנק 1
 0504131397/0548484474

הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג'
עכשיו ניתן להשיג ברשת חנויות "יפה נוף"
 או במס' 052-7151420
יפה נוף
 ספרים

אפגה הפסגה
 הפסגה 10
 קפה, משקאות, ממתקים, מתנות, לוטו, בלונים ועוד..

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מיילי דמייטב.

עולם הציצית
 באיכות לא מתפשרים
 רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארם)
 טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

נעלי קרן אור
 נאלץ לכל המשפחה
 רח' הרב שלמה אלקבץ 4 גבעת שאול.
 058-5777795

ציון הקטן
 מסעדת בשרים
 כתובת: רח' כנפי נשרים 15, גבעת שאול ים-
 טל: 02-6527272 | ליאור: 050-3201770

צ'אבס
 בשר • עופות • דגים
 בית וגן הפסגה 10
 02-6439131
 מוקד הזמנות, והזמנות ביוצאפ
 050-260-3330

אליעזרא - אלקטרוניקה
 פאזאנטים, נג'טים, מנזמות ועוד...
 רח' הפסגה - 45
 0733134400 053-3188440

ברוכים מרקט
 רח' אליעזר הלוי 2
 טלי למשלוחים
 02-5633301

אלתא - אלפתר - אלפתר
 050-9094047
 42